

Door de procureurs-generaal en de officieren van justitie werden op instructie van Schrieke spoedig nog meer personen naar Ommen gezonden. De grens van drie maanden werd er een van twee en op 15 juli gelastte Justitie dat 'uit verschillende strafgestichten' 'een groot aantal andere gedetineerden dan clandestiene slachters en zwarte handelaren' naar Ommen overgebracht moest worden.¹ Twee transportacties vonden plaats: één in juli, één in augustus.² Er mochten, 'daar landarbeid moet worden verricht', alleen 'volkomen valide personen' naar Ommen gezonden worden.³ Heeft men zich overal aan dit voorschrift gehouden? Er is reden om aan te nemen dat er menig strafgesticht was waar de directeur graag gebruik maakte van de gelegenheid om 'lastige klanten', 'valide' of niet, naar Ommen af te schuiven. En uit de totale kampbevolking aldaar werden medio augustus ca. achthonderd gevangenen, allen met een straf van één jaar of langer, naar een kamp in Heerte bij Wolfenbüttel overgebracht; zij zouden tewerkgesteld worden in de *Hermann Goering-Werke* te Salzgitter. Bewakers uit Ommen gingen met hen mee.

★

Voor wij nu verder gaan, willen wij er op wijzen dat het overbrengen van veroordeelden c.q. gevangenen naar Ommen in zoverre niet het beoogde effect gehad heeft dat de achterstand bij de executie van straffen niet opgeheven werd. Die achterstand werd, nu Ommen in gebruik genomen was, wèl geringer: 5 828 niet-geëxecuteerde gevangenisstraffen (alleen mannen) per 1 juni '42, drie maanden later, per 1 september: 4 973 – maar daar kwamen nog ca 5 500 niet-geëxecuteerde hechtenisstraffen bij. Er werden nu noodgevangenen ingericht: in het Lloyd-Hotel te Amsterdam, in een ont-reemd weeshuis te Gouda, in kampen in de Noordoostpolder, in een kamp bij Venray, en nu toch ook in het fort Spijkerboor. In september bevonden zich in de Nederlandse gestichten voor mannen (Ommen niet meegerekend) bijna zeventuizendvijfhonderd gevangenen, in de vrouwenafdelingen tweehonderdvijftig. Een maand later, medio oktober, waren er bijna duizend gevangenen méér plus nog ruim drieduizendvijfhonderd '*auf Befehl der*

¹ Rondschrjven, 15 juli 1942, van het dep. van justitie aan de proc.-gen. en de off. van justitie (Doc II-584). ² Op 10 oktober ressorteerden onder Ommen 2346 gevangenen. Van hen bevonden zich toen 801 in Heerte (Duitsland) en 1545 in Ommen. Van die 1545 waren 752, bijna de helft dus, wegens economische misdrijven veroordeeld. ³ Rondschrjven, 9 juli 1942, van het dep. van justitie aan de directeurs van strafgevangenen en huizen van bewaring (Doc II-584).